

KANSEN(ON)GELIJKHEID EN EDUCATIEF PARTNERSCHAP

Kansen(on)gelijkheid van kinderen is een belangrijk en veel besproken onderwerp. Door de coronapandemie zijn verschillen in kansen uitvergroot en routines in de leefwerelden van kinderen onderbroken. Ouders en school kwamen letterlijk op afstand van elkaar en de contactmomenten werden digitaal en schaarser. Daarnaast hebben leraren meer dan ooit een beroep moeten doen op de rol van ouders en is het belang van een goede samenwerking tussen ouders en school nogmaals bevestigd (Epstein, 2020).

Als we het hebben over de samenwerking tussen ouders en school spreken we ook wel van educatief partnerschap. Educatief partnerschap gaat verder dan enkel communicatie tussen ouders en school over de leerontwikkeling van het kind. Het gaat om de erkenning en gezamenlijke verantwoordelijkheid van zowel ouders als school om een kansrijke leeromgeving te creëren met als doel het kind

te ondersteunen in zijn ontwikkeling, zowel op school als op latere leeftijd (Epstein, 2010).

De verbinding tussen ouders en school in de vorm van educatief partnerschap heeft de potentie om bij te dragen aan de leerprestaties van leerlingen en het bevorderen van hun motivatie, welbevinden, zelfbeeld en zelfwaardering (Bakker et al., 2013). Bovendien kan het een middel zijn om kansen-(on)gelijkheid aan te pakken. Een leraar die zich (nog) niet bewust is van de invloed die zijn eigen attitude heeft op het contact met ouders, kan bijvoorbeeld onbewust hogere verwachtingen hebben van ouders met een hogere sociaaleconomische status (Bakker et al., 2013).

DE PEDAGOGISCHE BASIS

Het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) heeft recentelijk een rapport gepubliceerd getiteld *Opgroeien doe je samen*, waarin wordt gepleit voor het versterken van de pedagogische basis van kinderen. Die pedagogische basis bestaat uit alle contacten, relaties en leefomgevingen die bijdragen

aan het opgroeien en opvoeden van kinderen (Hoex et al., 2022). Denk bijvoorbeeld aan buurt- en geloofsgenoten, vrienden en de fysieke en online omgeving waarin kinderen zich begeven. Elke ervaring die het kind opdoet (ook buiten het zicht van de school en het gezin), is van invloed op de ontwikkeling. Hoe meer contacten, relaties en omgevingen kinderen en ouders hebben, des te groter de pedagogische rijkdom (Hoex et al., 2022). Voor kinderen en gezinnen die door kansenongelijkheid een beperkte toegang hebben tot verschillende leefwerelden en een diversiteit aan contacten en interacties, is deze pedagogische rijkdom vele malen beperkter (Hoex et al., 2022).

STARTPUNT VOOR GESPREK

Binnen het programma Perspectieven op kansrijke ontwikkeling voor kinderen en jeugd van het Kennis- en Innovatiecentrum van Hogeschool KPZ wordt momenteel gewerkt aan het project Educatief Partnerschap. In dit project willen we meer zicht krijgen op de samen-

werking tussen scholen, ouders en de bredere leefomgeving van kinderen. Waar liggen kansen om deze samenwerking te versterken? Welke behoeftes hebben de verschillende betrokkenen? En hoe trekken de betrokkenen hierin samen op? Om de verschillende ideeën, meningen en standpunten te delen, moet het gesprek worden gevoerd.

MAAR HOE DOE JE DAT?

Om het gesprek hierover te faciliteren heeft Hogeschool KPZ een spel ontwikkeld genaamd *Level Up! Zet een stap in educatief partnerschap*. Het project Educatief Partnerschap is geen eindproduct, maar een startpunt om het gesprek met elkaar aan te gaan. Bij deze willen wij collega's en studenten uitnodigen om met ons en met elkaar in gesprek te gaan over educatief partnerschap. Wat zijn jouw ervaringen? Hoe kunnen we samen optrekken vanuit het gezamenlijke doel om de

ontwikkeling van kinderen te bevorderen? Hoe kunnen we met educatief partnerschap de pedagogische basis van kinderen versterken? En wat is daarvoor nodig?

MEER LEZEN

Factsheet pedagogische basis NJi: <https://www.nji.nl/sites/default/files/2022-12/Factsheet%20pedagogische%20basis.pdf>.
Meer info over *Level Up! Zet een stap in educatief partnerschap*: <https://www.kpz.nl/project-educatief-partnerschap/>

LITERATUUR

- Bakker, J., Denessen, E., Dennissen, M., & Oolbekkink-Marchand, H. (2013). *Leraren en ouderbetrokkenheid: een reviewstudie naar de effectiviteit van ouderbetrokkenheid en de rol die leraren daarbij kunnen vervullen*. Radboud University. p. 9
- Epstein, J. L. (2010). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *The Phi Delta Kappan*, 92(3), 81-96. <https://doi.org/10.1177/003172171009200326>
- Epstein, J.L. (2020). Partnerships keep children learning during COVID-19. *Context*, 19(4), p. 88-90.
- Hoex, J., Vlaardingebroek, S., Balledux, M., Speentjens, P., Vink, C. (2022). *Opgroeien doe je samen. Bouwen aan een stevige pedagogische basis*. Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 30 januari 2023, van <https://www.nji.nl/sites/default/files/2022-12/Opgroeien%20doe%20je%20samen.pdf>

OVER DE AUTEUR

Marith Schotpoort is junior docent-onderzoeker bij het Kennis- en Innovatiecentrum van Hogeschool KPZ.